

Metoder för att undersöka barns skolvägar

Författare: Matilda Hansson

Publicerad: 2019-02-25

Trafikolyckor är ett stort hot mot barns hälsa. Genom att utveckla skolvägsutredningsmetoder där barn får delta kan en djupare förståelse fås gällande deras uppfattning av trafikmiljön. Det kan på sikt leda till ett tryggare och säkrare samhälle vilket leder oss ett steg närmare *Nollvisionen*, som innebär att ingen ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken.

Barn rör sig dagligen i trafiken, inte minst när de tar sig till och från skolan. Skolvägen ska vara säker och upplevas som trygg för att öka andelen barn som går och cyklar och minska andelen barn som blir skjutsade med bil till och från skolan. För barns utveckling är det av stor betydelse att nyfikenhet tillåts och stimuleras utan att deras rörelsefrihet begränsas på grund av en bristande säkerhet. Det här examensarbetet har till avsikt att fördjupa och aktualisera kunskapen om vilka skolvägsutredningsmetoder som är bäst lämpade för att klarlägga en förbättrad trafikmiljö för barn.

Enligt Trafikverket har barn som går och cyklar till skolan minskat de senaste decennierna och istället skjutsar föräldrar sina barn till skola samt fritidsaktiviteter i större utsträckning. Ökad skjutsande bidrar till mindre fysisk aktivitet, ökade hälsoproblem samt till ökade utsläpp i närområdet där barn vistas. Det minskar också barnens chans att utvecklas och bli självständiga. Därmed integreras barnen inte med andra barn utan riskeras att exkluderas socialt. Barnens perspektiv är viktigt i planeringen och lyfts fram av FN:s Barnkonvention. Det finns därför ett stort behov av att undersöka just barns uppfattningar och åsikter om skolvägen och vilka faktorer i trafikmiljön som bidrar till en säker och trygg skolväg. I många studier som tidigare genomförts har man tillfrågat vårdnadshavaren hur de bedömer barnens skolväg. I den här undersökningen tillfrågas endast barn.

Källa: svstatic

Vanligtvis används pappersenkäter som barnen får fylla i, men på senare tid har även digitala undersökningsverktyg börjat användas främst för att underlätta det administrativa arbetet som exempelvis sammanställning av resultat. Det finns ett stort intresse av att undersöka de digitala hjälpmedlen för att effektivisera processen. Skolvägsutredningar upprättas för att ta reda på skolvägens egenskaper vad gäller främst trafiksäkerhet längs vägen, trafikmiljön kring skolan och vilka olika färd sätt som barnen använder. Det som undersöks i examensarbetet är om genomförandet och administrativt skiljer sig åt beroende på om barnen har svarat via en digital enkät eller pappersenkät. Studien har genomförts på en grundskola i Lund och barnen går i årskurs 3 och 6.

Resultat

Studien visar att det inte finns några statistiskt signifikanta skillnader mellan de två metodernas resultat. Däremot finns det stora skillnader i utförandet vad gäller hanteringen av enkäter och efterarbete.

Digitala skolvägsutredningar kan underlätta främst genom besparing av tid. Vid en digital enkät är intern bortfallet mindre eftersom respondenten blir tvingad till att besvara obligatoriska frågor. En annan fördel med digitala enkäter är att miljöpåverkan är betydligt lägre jämfört med pappersenkäter som kräver både utskrift på papper och transporter. Däremot är digitala enkäter en relativt ny undersökningsmetod i detta sammanhang och kräver viss utveckling. Det finns funktioner som behöver förbättras i det digitala programmet, främst vad gäller kartverktyget.

Resultatet av detta examensarbete kan förhoppningsvis vara en hjälp i arbetet att förfinas och förbättra metodiken för skolvägsutredningar vad det gäller digital enkätundersökning med tillhörande karta.